

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۴/۱۱	باسمه تعالی	پایه تحصیلی: ترم دوم سال ۹۷-۹۸
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	مجتمع حوزه ای صدر (مشکات)	نام درس: بدایه النحو
	مدرسه عالی کریمه اهل بیت علیها السلام	استاد: میر خلیلی
شماره طلبگی:	نام خانوادگی:	نام:

أ- سوالات چهار گزینه ای: (۲ نمره)

۱- در کدام گزینه تعلیق فعل قلبی از عمل داریم؟

- الف) وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ (القصص، ۳۹)   ب) وَ ظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ (التوبة، ۱۱۸)
 ج) وَ ظَنُّوا مَا لَهُمْ مِّنْ مَّحِيصٍ (فصلت، ۴۸)   د) وَ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرُّعُونَ مَثْبُورًا (الاسراء، ۱۰۲)
 ۲- تعریف اغراء چیست؟ و ذیل کدام بحث مطرح می شود؟

- الف) تنبیه المخاطب علی امر محبوب لیفعله- موارد حذف وجوبی عامل مفعول به
 ب) تنبیه المخاطب علی امر مکروه لیجتنبه- موارد حذف وجوبی عامل مفعول به
 ج) تنبیه المخاطب علی امر محبوب لیفعله- موارد حذف جوازی عامل مفعول به
 د) تنبیه المخاطب علی امر مکروه لیجتنبه- موارد حذف جوازی عامل مفعول به
 ۳- کدام مستثنی همواره منصوب است؟

- الف) مستثنای به غیر و سوی   ب) مستثنای به حاشا و خلا
 ج) مستثنای به لَمَّا   د) مستثنای به لیس
 ۴- اعراب اسم لا نفی جنس در کدام گزینه متفاوت است؟

- الف) لا مسلمین ذاهبون   ب) لا طالبی جامعه فی الدار
 ج) لا کتاب طالب علی الأرض   د) لا ثلاثه و ثلاثین عندنا

*****

ب- فقط برای ۶ مورد از ۸ مورد زیر به انتخاب خودتان در قالب یک جمله کامل مثال بنویسید: (۳ نمره)

- ۱- الاشتغال
 ۲- نیابة المصدر المرادف لمصدر العامل فی المفعول المطلق
 ۳- الظرف مکانی المبهم
 ۴- الحال من المفعول به
 ۵- جواز النصب و البدلیة فی إعراب المستثنی
 ۶- واجب الاضافة الی المفرد

*****

ت- فقط به سه مورد از چهار مورد زیر به انتخاب خودتان پاسخ دهید. (۳ نمره)

- ۱- اصل در استعمال مفعول مطلق چیست؟ اشکال سه گانه مفعول مطلق را با مثال بیان کنید.
- ۲- در آیه شریفه "وَ آتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا" کدام اصل از اصول زیر رعایت شده اند، تطبیق دهید. الاصل أن تكون الحال نكرة و ذوالحال معرفة، والاصل في ذی الحال والعامل الذکر"
- ۳- مفعول له را تعریف نموده و شروط نصبش را ذکر کنید.
- ۴- تفاوت اضافه لفظی و معنوی را با ذکر مثال بیان کنید.

*****

ث- در دو آیه شریفه زیر حروف جر را مشخص نموده و معنای آنها را ذکر کنید. (۲ نمره)

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ (الحج ۳۹)
وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِنَسْحَرَنَّ بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (الاعراف ۱۳۲)

*****

ج- اعراب کامل فقط ۲۰ کلمه از ۲۴ کلمه ای که زیر آنها خط کشیده شده است را بیان کنید، برای هر کلمه فقط یک وجه

صحیح را ذکر کنید (نوع کلمه، نقش کلمه، نوع اعراب، اعراب کلمه و علامت اعرابی و عامل آن): (۱۰ نمره)

- ۱- وَ جَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَاسِيًا أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَ جَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سَبِيلاً لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (الانبیاء ۳۱) ان و ما فی حیزها
- ۲- إِذْ زَاغَتْ الْأَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَ تَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا (الاحزاب ۱۰) جمله بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ
- ۳- قَالَ يَا قَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ (هود ۷۸)
- ۴- مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَ هُمْ يَلْعَبُونَ (۲) أَسْرَوْا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِّثْلُكُمْ أ فَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (الانبیاء ۳)
- ۵- وَ لَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعْجَلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَ أَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَ أَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنُ أُمِّ إِبْرَاهِيمَ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّفُونِي (الاعراف ۱۵۰)
- ۶- أَوْفَعِيرٌ اللَّهُ أَبْتَغَىٰ حَكْمًا وَ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا (الانعام ۱۱۴)
- ۷- أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَ أَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ (۲۸) جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَ يَسْتَأْذِنُهَا (الفرار) (ابراهيم ۲۹)
- ۸- سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازٌ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ (الحاقة ۷)
- ۹- فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۳۷) صِبْغَةَ اللَّهِ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَ نَحْنُ لَهُ عِبْدُونَ (البقرة ۱۳۸) فعل در جمله فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ
- ۱۰- فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّت لَهُمْ وَ بَدَّهْمُ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا (۱۶۰) وَ أَخَذِهِمُ الرِّبَا وَ قَدْ نُهُوا عَنْهُ وَ أَكْلُهُمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَ أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (النساء ۱۶۱)